

ПРАВОСЛАВНИ БОГОСЛОВСКИ ФАКУЛТЕТ
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

Силабус

Наставници: Др Иринеј Буловић (предавања)
Др Јелена Фемић Касапис (вежбања)

мастер студије теологије
смер: Теолошки мастер програм

Предмет: ГРЧКИ ЈЕЗИК

Група: обавезни изборни предмет (један страни језик је обавезан, бира се један од понуђених на програму), бодови: 4.00

Фонд часова: II семестар/ 2+2

Испит: писмени и усмени (комбиновани)

Назив курса: Савремени грчки језик

Циљ:

Циљ наставе савременог грчког језика јесте формирање релевантне за професионалну компетенцију теолога комуникативне, лингвистичке, лингвокултуролошке и преводилачке компетенције у владању грчким језиком у сфери академске свакодневнице, унутарцрквеног општења, социокултурној и професионалној сфери. Овај циљ подразумева стицање оперативних знања о грчком сакралном функционалностилском комплексу, изграђивање способности адекватног усвајања и превођења информативног и публицистичког текста, оспособљавање за студиозно и дијагонално читање, изграђивање способности разумевања на слух, као и оспособљавање за продуковање усмених (дијалогских и монолошких) и писмених саопштења из побројаних сфера комуникације..

Исходи наставе:

Увид у природни развој и савремени склоп језика који је дао матичну теолошку терминологију, упознавање са савременим оквиром функционисања грчког језика, однос новозаветног и савременог грчког језика у теолошкој литератури данашњице, обележја високогрчког језика – упознавање са фразеологијом наслеђеном из језика Светих Отаца, функционално-стилистичка обележја језика научне литературе. Стицање релевантних знања о функционисању савременог грчког језика у односу на његов старији слој. Изучавање савременог богословског лексичког фонда. Указивање на морфолошке истоветности, сличности и разлике у односу на старији слој језика. Развијање умења квалификоване компаративно-историјске, типолошке и конфронтационе анализе појава и елемената фонетско-

фонолошког, граматичког и лексичког система уз примену одговарајућег теоријско-методолошког и термилошког апарата. Формирање умења структурно-семантичке анализе савременог грчког текста у циљу адекватног транспоновања на српски стандардни језик, упознавање са лексичко-фразеолошким, граматичким и стилистичким проблемима превођења, изграђивање најрелевантнијих способности технике превођења, као и оспособљавање за служење лексикографским приручницима. Оспособљавање за сучељавање различитих гледишта везаних за одређену теоријску проблематику, за заснивање властитог становишта са одговарајућом аргументацијом, за активно и продуктивно коришћење научне литературе.

Предуслови:

Уписан други семестар мастер студија теологије након завршеног богословско-катихетског програма или богословско-пастирског програма на основним студијама.

Облик наставе:

Интерактивна предавања и вежбе. Предавања обухватају обраду релевантних лексичких група, лексичко-семантичких, граматичких и стилистичких обележја језика из академске, социокултурне, сфере унутарцрквеног општења и пословне сфере, разматрање проблема превођења са грчког језика, обликовања информативног, публицистичког, општестручног текста и граматике. Вежбе обухватају усвајање функционалности стилистичких, лексичких и нормативних одлика текстова из сваке наведене комуникативне сфере који представљају сакрални комплекс; усмено и писмено интегрално, интерпретативно и реферативно превођење везаног текста са грчког језика на српски и обратно; превођење синтагми и реченица на грчки језик; израду граматичких вежбања; дијалогизацију и монолошка излагања везана за сваку конкретну тематску област. Методи наставе: когнитивно контрастивни и комуникативни метод.

Обавезе студената:

Студенти су обавезни да похађају наставу и активно учествују у њој, посебно на вежбама. Да редовно израђују домаће задатке (преводи, граматичка анализа), да долазе на индивидуалне консултације, и да прикажу самостални рад (вежбе из превођења).

Обавезна и допунска литература:

Наведена је после плана реализације студијских садржаја по недељама.

Начин оцењивања рада и резултата:

Активно учешће у настави, укључујући израду домаћих задатака, доноси максимално 30% укупне оцене, у зависности од

степенa активности и уједначености постигнућа студента. Осталих 70% или више процената оцене формира се на основу писменог и усменог испита.

Испит:

На писменом испиту од студента се очекује да задовољи на тесту познавања морфосинтаксичких структура и превођења. На усменом испиту од студента се очекује да интерпретира садржај и проблематику информативног, публицистичког или општестручног текста из обавезне литературе, уз дијалог са наставником, и да на српски језик усмено преведе фрагмент текста који чини мисаону целину (око 15 редова).

План курса/предмета

ПРВИ СЕМЕСТАР

1. недеља

Предавање: Савремени грчки језик – историја, начелне одлике и разлике у односу на језик Новог Завета и Светих Отаца: акценат и члан. Морфологија: увод у деклинациони и конјугациони систем.

Предавање: Једнина именских речи већинске деклинације: мушки род на -ος, -ης, -ας; женски род на -α, -η; средњи род на -ο, -ι, -μα. Једнина личних заменица. Глагол εἶπαι „бити“. Бројеви 1-10.

Вежбе: Читање одабраног текстова са циљем увежбавања правилног изговора и акцентовања. Уочавање и правилно читање фонетских целина које обухватају и ненаглашене речи. Препознавање у тексту облика члана и њихова анализа.

2. недеља

Предавање: Множина именских речи већинске деκλιнације: мушки род на -οι, -ες; женски род на -ες; средњи род на -α, -ια, -ματα. Множина личних заменица. Бројеви 11-20.

Предавање: Садашње време глагола прве конјугације, актив и пасив. Императив. Бројеви 21-100.

Вежбе: Упутства за анализу и превод реченица. Читање одабраног текста уз препознавање и анализу научених облика. Упознавање са идиомима, изразима, речима.

3. недеља

Предавање: Употреба акузатива. Предлог με. Индикатив глагола πηγαίνω (παω).

Предавање: Придев πολλοί, -ές, -ά. Бројеви τρεις, τρία и τέσσερις, -α. Показне заменице αυτός ο и εκείνος ο. Упитна заменица ποιος, -α, -ο. Количинска заменица πόσος, -η, -ο.

Вежбе: Читање одабраног текста. Уочавање, анализа и превод научених облика. Упознавање са идиомима, изразима, речима.

4. недеља

Предавање: Придеви на -ος, -η, -ο, на -ος, -α, -ο и на -ής, -ιά, -ί. Боје. Придеви који казују народности. Присвојни генитив. Присвојна заменица μου, σου, του итд. Деминутиви и хипокористике. Ο функцијама генитива.

Предавање: Имперфекат и будуће време глагола εἶμαι „бити“ и ἔχω „имати“. Дани седмице. Акузатив времена. Изрази за време. Редни бројеви 1-12. Прилози. Предлози. Систематизација.

Вежбе: Читање одабраног текста. Уочавање, анализа и превод научених облика. Упознавање са идиомима, изразима, речима.

5. недеља

Предавање: Индикатив садашњег времена глагола λέ(γ)ω и τρώω. Деклинација придева -ος, -ία, -ο и деривативни придеви -ος -η -ο.

Предавање: Аорист глагола прве конјугације. Упитне заменице τίνος, ποιανοῦ, -ής, -οῦ. Присвојна заменица δικός, -ή(-ιά), -ό μου. Редни бројеви 13-100.

Вежбе: Читање, анализа и превод одабраног текста..
Упознавање са идиомима, изразима, речима.

6. недеља

Предавање: Јаки и слаби облици личних заменица. Директан и индиректан објекат – надомештање датива акузативом и генитивом. Изрази μου ἀρέσει, μου πάει. Депонентни глаголи.

Предавање: Придеви на -ύς, -υία, -ύ / -ής, -ιά, -ί /-ης, -α, -ικο /-ης, -ης, -εξ. Систематизација.

Вежбе: Читање, анализа и превод одабраног текста..

7. недеља

Предавање: Садашње време глагола друге конјугације, активно стање. Прошло несвршено време.

Предавање: Просто и трајно будуће време, прост и трајан конјунктив актива глагола прве конјугације

Вежбе: Читање, анализа и превод одабраног текста..
Упознавање са идиомима, изразима, речима.

8. недеља

Предавање: Прост и трајан императив актива глагола прве конјугације. Систематизација глаголских облика.

Предавање: Именице мушког рода на -ής, -ήδες /-άς, -άδες / -ής, -είς и средњег рода на -ος. Закључивање основних и редних бројева. Прилози за време и место.

Вежбе: Читање одабраног текста. Уочавање, анализа и превод научених облика. Упознавање са идиомима, изразима, речима.

9. недеља

Предавање: Неодређене и релативне заменице. Неодређени и релативни прилози. Упитни и показни прилози.

Предавање: Придев πολύς, πολλή, πολύ, заменица άλλος, -η, -ο, придев όλος, -η, -ο. Систематизација придевских промена.

Вежбе: Читање одабраног текста. Уочавање, анализа и превод научених облика. Упознавање са идиомима, изразима, речима.

10. недеља

Предавање: Аорисни и имперфекатски облици активног стања глагола друге конјугације.

Предавање: Поређење придева већинских основа. Изузеци у поређењу.

Вежбе: Читање одабраног текста. Уочавање, анализа и превод научених облика. Упознавање са идиомима, изразима, речима.

11. недеља

Предавање: Поређење придева осталих основа. Закључивање изузетака поређења придева.

Предавање: Поређење придева – сложени облици. Поређење прилога. Изузеци. Систематизација придева и прилога.

Вежбе: Читање одабраног текста. Уочавање, анализа и превод научених облика. Упознавање са идиомима, изразима, речима.

12. недеља

Предавање: Индикативи перфекта, плусквамперфекта и предбудућег времена глагола. Начин изградње облика.

Предавање: Конјунктив перфекта. Глаголски изузеци у перфекту.

Вежбе: Читање одабраног текста. Уочавање, анализа и превод научених облика. Упознавање са идиомима, изразима, речима.

13. недеља

Предавање: Глаголи са три основе. Глаголски облици преузети из старогрчког тематског аориста. Капа аорист.

Предавање: Закључивање глаголских аорисних облика.

Вежбе: Читање одабраног текста. Уочавање, анализа и превод научених облика. Упознавање са идиомима, изразима, речима.

14. недеља

Предавање: Пасивна основа – преглед пасива глаголских времена. Преглед корелативних заменица и корелативних заменичких прилога.

Предавање: Медијални глаголи и глаголи медијалног значења у активу. Однос актива, медија и пасива у новогрчком језику.

Вежбе: Читање одабраног текста. Уочавање, анализа и превод научених облика. Упознавање са идиомима, изразима, речима.

15. недеља

Предавање: Упоредна аналитичка анализа именских облика у старогрчком и новогрчком језику.

Предавање: Закључивање упоредне аналитичке анализе именских и глаголских облика у старогрчком и новогрчком језику.

Вежбе: Читање одабраног текста. Уочавање, анализа и превод научених облика. Упознавање са идиомима, изразима, речима.

ДРУГИ СЕМЕСТАР

16. недеља

Предавање: Увод у синтаксу савременог грчког језика. Опште напомене.

Предавање: Реченице у савременом грчком језику. Подела. Потенцијал и употреба конјунктива.

Вежбе: Читање одабраног текста. Уочавање, анализа и превод научених облика.

17. недеља

Предавање: Погодбене реченице. Реченице вероватноће. Делиберативне реченице. Оптативне реченице.

Предавање: Особености наведених реченица.

Вежбе: Читање одабраног текста. Уочавање, анализа и превод научених облика.

18. недеља

Предавање: Контрактни глаголи. Контрактни глаголи φταίω, κλαίω, ακούω. Глаголска времена и начини наведених глагола и њихова употреба.

Предавање: Синтакса падежа: преглед функција и вредности номинатива, вокатива, акузатива и генитива.

Вежбе: Читање одабраног текста. Уочавање, анализа и превод научених облика.

19. недеља

Предавање: Партицип актива прве и друге конјугације. Синтактичка употреба партиципа. Надомештање инфинитива у савременом грчком језику.

Предавање: Исказивање конструкција апсолутног генитива и акузатива са инфинитивом у савременом грчком језику. Особености. Задржавање неких конструкцијских облика у савременом грчком језику. Окамењени облици.

Вежбе: Читање одабраног текста. Уочавање, анализа и превод научених облика.

20. недеља

Предавање: Вишезначност предлога. Семантичка зависност предлога од падежа. Мултифункционалност падежа.

Предавање: Преглед пасивних облика глагола прве конјугације по временима и начинима.

Вежбе: Читање одабраног текста. Уочавање, анализа и превод научених облика.

21. недеља

Предавање: Активна и пасивна реченица. Стилска употреба реченице у пасиву. Научни и и колоквијални језички стил. Пребацавање реченице из актива у пасив и обратно.

Предавање: Партицип перфекта пасива. Употреба и функција. Поређење партиципа. Партицип са чланом и партицип без члана.

Вежбе: Читање одабраног текста. Уочавање, анализа и превод научених облика.

22. недеља

Предавање: Глаголски начини конјунктив и оптативни начин у независним и зависним реченицама.

Предавање: Инфинитив као глаголска именица у служби субјекта или објекта. Закључење одлика и употребе зависних и независних реченица.

Вежбе: Читање одабраног текста. Уочавање, анализа и превод научених облика.

23. недеља

Предавање: Глаголи сложенице глагола βάζω и βαίνο. Порекло и особености.

Предавање: Реченице са независним конјунктивом.

Вежбе: Читање одабраног текста. Уочавање, анализа и превод научених облика.

24. недеља

Предавање: Зависна реченица. Подела зависних реченица. Зависно-исказне и зависно-упитне реченице. Глаголски начини у зависним реченицама.

Предавање: Именице женског рода на -η, -εις / -α, -αδες / -ού, -ούδες. Именице мушког рода на -ής, -ήδες / -ούς, -ούδες / -έας, -είς. Појединачне именице с властитом променом.

Вежбе: Читање одабраног текста. Уочавање, анализа и превод научених облика.

25. недеља

Предавање: Намерне реченице.

Предавање: Узрочне реченице. Последичне реченице.

Вежбе: Читање одабраног текста. Уочавање, анализа и превод научених облика.

26. недеља

Предавање: Временске реченице.

Предавање: Поредбене реченице.

Вежбе: Читање одабраног текста. Уочавање, анализа и превод научених облика.

27. недеља

Предавање: Допусне реченице.

Предавање: Односне реченице.

Вежбе: Читање одабраног текста. Уочавање, анализа и превод научених облика.

28. недеља

Предавање: Исказивање повратности и реципрочности. Закључење заменица.

Предавање: Пасивно стање глагола друге конјугације. Преглед свих пасивних облика. Преглед медијалног стања.

Вежбе: Увод у технику превођења.

29. недеља

Предавање: Особености глаголских облика. Глаголи на –
άμα (οὐμα).

Предавање: Именице средњег рода на -ας, -ως, -ός, -όν, -ον, -
αν, -εν, -ύ, -ίμο. Резимирање именичких облика.

Вежбе: Провера на часу филолошке упоредбе задатог текста
која је обављена у виду домаћег задатка.

30. недеља

Предавање: Општи преглед морфологије и синтаксе.
Резимирање целокупног градива.

Предавање: Општи преглед морфологије и синтаксе.
Резимирање целокупног градива.

Вежбе: Разрешивање нејасноћа, представљање студентима
писменог и усменог дела испита.

ЛИТЕРАТУРА:

Основна:

1. ΤΑ ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΙΑ ΞΕΝΟΥΣ, група универзитетских професора, изд. Институт за неохеленске студије Универзитета у Солуну, Θεσσαλονίκη 1992 (или касније издање).
2. Stavropoulos D N/A S Hornby, OXFORD ENGLISH-GREEK LEARNER'S DICTIONARY, Oxford University Press 1977 (или касније издање).
3. Stavropoulos D N, OXFORD GREEK-ENGLISH LEARNER'S DICTIONARY, Oxford University Press 1988 (или касније издање).

Додатна:

1. По избору предавача, одломци из текстова савремених грчких теолога у оригиналу и њихови преводи на српски језик (аутори: Зизиулас митрополит Пергамски Јован, Склирис Стаматис, збирка изрека и поука Светих Отаца Евергетинос и сл.)

